

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5541/2020
11.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужилаца ДОО „Екоградња-пројект S.G“ Ковин, чији је пуномоћник Никола Мађинца адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради заштите од дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1788/20 од 11.08.2020. године, у седници већа одржаној дана 11.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1788/20 од 11.08.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици П 246/19 од 26.05.2020. године, ставом првим изреке, одбачена је тужба у делу захтева за утврђење чињеница (лист 25 - 37 списка, под а, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z, aa, bb, cc, dd, ee, ff, gg, hh), у делу захтева за утврђење истинитости изложених чињеница (лист 37 – 49 списка). Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу захтева за утврђење да су изложене чињенице тужиоца неспорне (проширен тужбени захтев писменим поднеском тужиоца од 10.01.2020. године лист 170 тачка а, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x), у делу захтева за утврђење ништавости, неважности документа одговора на тужбу који је изјављен од стране АА у име и за рачун туженог и заведен у Вишем суду у Смедереву 04.02.2019. године, као и правне радње – изјављивање одговора на тужбу, у делу утврђења да тужени није извршио наложене законом прописане правне радње у циљу спречавања извршења правноснажног решења Вишег суда у Смедереву П-2297/18. Ставом трећим изреке, одбијена је као неоснована тужба у делу захтева за утврђење да су поступање туженог кроз поступак бр. Гж 7267/17, који се водио пред Апелационим судом у Београду и бр. Рев 4011/18, који се водио пред Врховним касационим судом, противправна, неморална, несавесна (лист 49 – 53 списка). Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је потраживао од тужене накнаду штете у износу од 8.000,00 динара са законском затезном каматом од 16.12.2018. године па до исплате. Ставом петим изреке, одбијена је као неоснована тужба у делу захтева тужиоца за утврђење да су тужени Републике Србија – Министарство правде Републике Србије – Апелациони суд у Београду –

Врховни касациони суд, дискриминаторски поступали према тужиоцу кроз поступак бр. Гж 7267/17, који се водио пред Апелационим судом у Београду и кроз поступак бр. Рев 4011/2018, који се водио пред Врховним касационим судом, истицањем да је дискриминација заснована на статусном иступању тужиоца кроз правни промет са конотацијом власништва, на својини, на језику на којем зак. заступник тужиоца пише писмена, на политичкој припадности, на политичкој подобности, политичком симпатизерству, политичком подржавању, политичкој различитости, на имовном стању тужиоца и зак. заступника тужиоца, на генетским особеностима зак. заступника тужиоца, на здравственој способности зак. заступника тужиоца, тачније интелекту зак. заступника тужиоца, на правничком знању – правничком образовању, односно на стручној оспособљености зак. заступника тужиоца, на јавном изражавању ставова и мишљења зак. заступника тужиоца. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом седмим изреке, обавезан је тужилац да туженој надокнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1788/20 од 11.08.2020. године одбијена је жалба и потврђена пресуда Вишег суда у Сремској Митровици П 246/19 од 26.05.2019. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП која је учињена у поступку пред другостепеним судом, због прекорачења тужбеног захтева, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао другостепену пресуду у побијаном делу у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/2011, 49/2013 – УС, 74/2013 – УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020, у даљем тексту: ЗПП) и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се ревизијском поступку пази по службеној дужности. Нису учињене ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у поступку пред другостепеним судом. Такође није учињена повреда поступка из члана 407. став 1. тачка 5. ЗПП јер другостепени суд није прекорачио тужбени захтев.

Према утврђеним чињеницама, тужилац је 16.05.2016. године поднео тужбу против Јавног предузећа за комунално-стамбену делатност „Ковински комуналац“ из Ковина, Вишем суду у Смедереву ради утврђења дискриминаторског поступања према тужиоцу, противправности правног посла туженог, накнаде штете и чинидбе. Пресудом Вишег суда у Смедереву П 26/16 од 31.03.2017. године тужба је одбачена у делу којим је тужилац тражио утврђење чињеница наведених у изреци ове пресуде и одбијен је тужбени захтев за накнаду штете. Закључујући да тужилац није учинио вероватним да је тужени дискриминаторски поступао у односу на тужиоца кроз поступак јавне набавке, Виши суд у Смедереву је истом пресудом одбио тужбени захтев. Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 7267/17 од 10.01.2018. године, која је потврђена пресудом Врховног касационог суда Рев 4011/2018 од 05.09.2018. године, одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду. Незадовољан

одлучивањем у тим поступцима, тужилац је поднео тужбу ради заштите од дискриминације у наведеним поступцима.

Закључујући да тужилац у предметном поступку није доказао да је поступање Вишег суда у Смедереву, Апелационог суда у Београду и Врховног касационог суда према тужиоцу било дискриминаторско због неједнаког поступања према тужиоцу због личних својстава оснивача тужиоца (статусно иступање тужиоца кроз правни промет са конотацијом власништва, на својини, на језику на коме законски заступник тужиоца пише писмена, на политичкој припадности, на политичкој подобности, политичком симпатизерству, политичком подржавању, политичкој различитости, на имовном стању тужиоца и законског заступника тужиоца, на генетским особеностима законског заступника тужиоца, на здравственој способности законског заступника тужиоца, тачније интелекту законског заступника тужиоца, на правничком знању – правничком образовању, односно на стручној оспособљености законског заступника тужиоца, на јавном изражавању ставова и мишљења законског заступника тужиоца), одлукама нижестепених судова одбијен је тужбени захтев за утврђење постојања дискриминације и захтев за накнаду штете по наведеном основу. Нижестепени судови су одбацили тужбу у делу којим се тражи утврђење чињеница везаних за поступке у којима је, према наводима тужбе, тужиоцу учињена дискриминација, у смислу члана 194. став 3. ЗПП.

Код овако утврђених чињеница правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев тужиоца као неоснован јер се радње које је тужилац означио као дискриминаторско поступање не могу квалификовати као дискриминација и дискриминаторско поступање у смислу члана 2. Закона о забрани дискриминације.

Законом о забрани дискриминације („Службени гласник Републике Србије“, број 22/09) прописано је да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључење, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица и чланове њихових породица, или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин које се заснива на неком од набројаних личних својстава или другим стварним, односно претпостављеним личним својствима (члан 2. став 1); да се изразима „лице“ и „свако“ означава физичко лице које борави на територији Републике Србије или на територији под њеном јурисдикцијом, без обзира на то да ли је држављанин Републике Србије или неке друге државе, или је лице без држављанства, као и правно лице које је регистровано, односно обавља делатност на територији Републике Србије (члан 2. став 2); да свако има право да га надлежни судови и други органи јавне власти Републике Србије ефикасно штите од свих облика дискриминације (члан 3. став 1); да су сви једнаки и уживају једнак положај, једнаку правну заштиту без обзира на лично својство, и да је свако дужан да поштује начело једнакости односно забране дискриминације (члан 4. став 1. и 2).

Из наведених одредби Закона о забрани дискриминације произилази да је главно обележје дискриминације неоправдано прављење разлике између лица. У овом случају, тужилац није било којим актом или пропуштањем у поступању Апелационог суда у Београду и Врховног касационог суда, био дискриминисан на непосредан или посредан начин. Према члану 142. став 2. Устава Републике Србије, судови су самостални и независни у свом раду и суде на основу Устава, закона, других општих аката када је то предвиђено законом, општеприхваћених правила међународног права и

потврђених међународних уговора, тако да поступање судова приликом одлучивања о захтевима и предлозима странака не може да буде дискриминаторско понашање.

Правилно су нижестепени судови применили наведене законске одредбе, када су одбили тужбени захтев јер поступање органа тужене, које тужилац описује као дискриминацију, не испуњава услове за тражену судску заштиту по одредбама Закона о забрани дискриминације.

Навод ревизије којим тужилац указује да је другостепени суд одлучивао о поднеску туженог од 30.06.2020. године као о жалби, и поред тога што је у том поднеску изричито било наведено да тужилац одбија да изјави жалбу против пресуде Вишег суда у Сремској Митровици П 246/19 од 26.05.2019. године јер се жалба не може изјавити против пресуде за коју суд није везан, није од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари. По оцени ревизијског суда другостепени суд није погрешно применио ниједну одредбу Закона о парничном поступку када је о поднеску тужиоца од 30.06.2020. године одлучивао као о жалби изјављеној против првостепене пресуде, јер је исти био изјављен у законом прописаном року за изјављивање жалбе и садржао све елементе које закон прописује да би се о њему могло одлучивати као о жалби. На овај начин тужиоцу је омогућено коришћење права на правни лек - жалбу у парничном поступку поводом које је одлучивао надлежни другостепени суд у границама законских овлашћења, па су супротни наводе ревизије тужиоца неосновани.

Из наведених разлога, неосновано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права, због чега је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић